

**ГЛАВНА СЛУЖБА
ЗА РЕВИЗИЈУ ЈАВНОГ СЕКТОРА
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ**

78000 Бања Лука, Вука Караџића 4
Република Српска, БиХ
Тел: +387(0)51/247-408
Факс: +387(0)51/247-497
e-mail: revizija@gsr-rs.org

**Извјештај о проведеној финансијској ревизији
Јавне здравствене установе Дом здравља „Свети Сава“
Теслић
за период 01.01-31.12.2017. године**

Број: РВ060-18

Бања Лука, 14.11.2018. године

САДРЖАЈ

I	ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА.....	1
	Извјештај о ревизији финансијских извјештаја.....	1
II	ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА.....	5
	Извјештај о ревизији усклађености.....	5
III	КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ УСКЛАЂЕНОСТИ.....	7
IV	РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА	8
V	ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОВЕДЕНОЈ РЕВИЗИЈИ (НАЛАЗИ).....	10
	1. Увод.....	10
	2. Провођење препорука из претходног извјештаја	11
	3. Закључак о функционисању система интерних контрола.....	11
	4. Набавке.....	12
	5. Припрема и доношење плана пословања и финансијског плана.....	13
	6. Финансијски извјештаји.....	14
	6.1. Биланс успјеха.....	14
	6.1.1. Приходи.....	14
	6.1.2. Расходи.....	15
	6.1.3. Финансијски резултат.....	17
	6.2. Биланс стања.....	18
	6.2.1. Актива.....	18
	6.2.2. Пасива.....	21
	6.3. Ванбилансна евиденција.....	22
	6.4. Биланс новчаних токова	22
	6.5. Временска неограниченост пословања	22
	6.6. Потенцијална имовина и потенцијалне обавезе	22
	6.7. Напомене уз финансијске извјештаје	22

I ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА

Извјештај о ревизији финансијских извјештаја

Негативно мишљење

Извршили смо ревизију финансијских извјештаја Јавне здравствене установе Дом здравља „Свети Сава“ Теслић који обухватају: Биланс стања – Извјештај о финансијском положају, Биланс успјеха – Извјештај о укупном резултату у периоду, Биланс токова готовине – Извјештај о токовима готовине и Извјештај о промјенама на капиталу са стањем на дан 31. децембар 2017. године и за годину која се завршава на тај дан. Ревизијом смо обухватили преглед значајних трансакција, објашњавајућих напомена и примјену рачуноводствених политика у ревидираном периоду.

По нашем мишљењу, због значаја питања наведених у пасусу Основ за негативно мишљење, финансијски извјештаји Јавне здравствене установе Дом здравља „Свети Сава“ Теслић, не приказују истинито и објективно, у свим материјалним аспектима, финансијско стање имовине и обавеза на дан 31.12.2017. године, финансијску успјешност, токове готовине и промјене на капиталу за годину која се завршава на тај дан, у складу са прописаним оквиром финансијског извјештавања.

Основ за негативно мишљење

Ревизију смо извршили у складу са Законом о ревизији јавног сектора Републике Српске и релевантним ISSAI стандардима ревизије 1200 -1810. Наша одговорност за провођење ревизије детаљније је описана у пасусу Одговорност ревизора. Ревизију смо провели у складу са ISSAI 30 - Етичким кодексом, испунили смо наше остале етичке одговорности и независни смо у односу на субјекта ревизије.

Сматрамо да су прибављени ревизијски докази, с обзиром на прописани оквир финансијског извјештавања довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше ревизијско мишљење о финансијском стању имовине, обавеза и извора.

Као што је наведено под тачкама 3. извјештаја:

Пописом имовине и обавеза нису поштоване одредбе Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог са стварним стањем имовине и обавеза јер: грађевински објекти, потраживања и обавезе нису пописани, а пописне листе за залихе не садрже упоредне податке и исте нису потписане; комисија за попис није сачинила план рада и Извјештај о извршеном попису не садржи упоредне прегледе стварног и књиговодственог стања и преглед количинских и вриједносних разлика између стварног и књиговодственог стања.

Као што је наведено под тачком 6.1.2. извјештаја:

Трошкови су евидентирани у 2017. години, по основу документације из 2016. године у износу од 21.460 КМ, што није у складу са начелом настанка пословног догађаја. За исти износ прецијењен је резултат ранијег периода, а потцијењен резултат текућег периода.

Погрешно су исказани трошкови пореза у износу од 102.444 КМ, по основу погрешно евидентираних пореза на додату вриједност у износу од 92.753 КМ и погрешно класификованих осталих финансијских расхода у износу од 3.959 КМ и доприноса за професионалну рехабилитацију инвалида у износу од 5.732 КМ.

Због погрешног евидентирања пореза на додату вриједност у примљеним фактурама у износу од 104.885 КМ, мање су исказани: набавна вриједност сталне имовине за 14.521 КМ, залихе материјала за 72.696 КМ и трошкови услуга и нематеријални трошкови за 17.668 КМ.

Као што је наведено под тачкама 6.1.2. и 6.2.1.1. извјештаја:

Накнаде за ренту и уређење грађевинског земљишта нису признате у складу са МРС-16, параграф 16. под б) и нису евидентирани у складу са чланом 4. став 12) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике. Наведене накнаде у износу од 16.393 КМ погрешно су евидентирани у оквиру трошкова, умјесто у оквиру набавне вриједности грађевинског објекта у припреми.

Као што је наведено под тачком 6.2.1.1. извјештаја:

- За апликативни софтвер није обезбијеђена књиговодствена документација, те није евидентиран у књиговодственим евиденцијама сходно члану 3. тачка 1) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике;
- у књиговодственим евиденцијама није евидентирано земљиште сходно члану 4. тачка 1) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике;
- објекти који се издају у закуп нису класификовани у оквиру инвестиционе имовине у складу са чланом 20. Правилника о рачуноводству и рачуноводственим политикама;
- улагања у израду паркинга у износу од 12.134 КМ погрешно су призната у оквиру земљишта умјесто у оквиру остали грађевински објекти, сходно члану 4. тачке 6) и 7) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике;
- софтвери за: стоматологију, центар базичне рехабилитације и програма за вођење пословних књига исказани су у износу од 9.200 КМ у оквиру опреме умјесто у оквиру нематеријалне имовине, сходно члану 3. тачка 1. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике.

Као што је наведено под тачком 6.2.1.2. извјештаја:

За дате авансе у износу од 3.281 КМ и потраживања од запослених у износу од 6.519 КМ који датирају из ранијег периода није вршена процјена наплативости у складу са чланом 23. Правилника о рачуноводству и рачуноводственим политикама, те су на дан 31.12.2017. године, за наведене износе прецијењена потраживања, а потцијењен финансијски резултат текућег периода.

Дом здравља није исказао потраживања од фондова по основу рефундације боловања у износу од 16.380 КМ и за исти износ су потцијењена потраживања и приходи.

Као што је наведено под тачком 6.2.2.3. извјештаја:

Због погрешног евидентирања датих аванса извршено је погрешно пребијање дуговне и потражне стране обавеза према добављачима и сходно томе обавезе према добављачима су мање исказане за износ од 46.676 КМ и за исти износ нису исказани дати аванси, што није у складу са чланом 13. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга

правна лица и предузетнике и са параграфом 32 MPC 1-Презентација финансијских извјештаја.

Као што је наведено под тачкама 6.4. и 6.7. извјештаја:

Нису сачињене Напомене уз финансијске извјештаје сходно захтјевима MPC-1 Презентација финансијских извјештаја, параграф 112. и захтјевима осталих Међународних рачуноводствених стандарда и Међународних стандарда финансијског извјештавања и сходно томе нису извршена ни објелодањивања везана за сталност пословања.

Кључна питања ревизије

Кључна питања ревизије су она питања која су по нашем професионалном мишљењу била најзначајнија у вршењу ревизије финансијских извјештаја за годину која се завршава на дан 31. децембар 2017. године Ова питања смо размотрили у оквиру ревизије финансијских извјештаја као цјелине, а у формирању цјелокупног нашег мишљења не дајемо одвојено мишљење о овим питањима. Осим питања описаних у пасусу Основ за негативно мишљење одредили смо да нема других питања која треба објавити у извјештају о ревизији.

Одговорност руководства за финансијске извјештаје

Директор је одговоран за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја у складу са Међународним рачуноводственим стандардима и Међународним стандардима финансијског извјештавања. Ова одговорност обухвата: осмишљавање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе настале услед преваре и грешке; одговарајућа објелодањивања релевантних информација у Напоменама уз финансијске извјештаје; одабир и примјену одговарајућих рачуноводствених политика и рачуноводствених процјена које су примјерене датим околностима и надзор над процесом извјештавања. При изради финансијских извјештаја руководство је одговорно да процијени сталност пословања и да објелодани питања везана за временску неограниченост пословања.

Одговорност ревизора за ревизију финансијских извјештаја

Наш циљ је да стекнемо разумно увјеравање о томе да финансијски извјештаји, као цјелина, не садрже материјално значајне погрешне исказе узроковане преваром или грешком, као и да сачинимо и објавимо ревизијски извјештај, који садржи наше мишљење. Разумно увјеравање представља висок ниво увјеравања, али није гаранција да ће ревизија, која је извршена у складу са ISSAI стандардима ревизије увијек открити материјално значајне погрешне исказе када они постоје. Погрешни искази могу настати као посљедица преваре или грешке и сматрају се материјално значајним ако, појединачно или заједно, могу утицати на економске одлуке корисника које се доносе на основу финансијских извјештаја. Због чињенице да се ревизија проводи провјером на бази узорка и да у систему интерних контрола и рачуноводственом систему постоје инхерентна ограничења, постоји могућност да поједине материјално значајне грешке остану неоткривене. Ревизија укључује провођење поступака у циљу прибављања ревизијских доказа о износивању и објелодањивањима датим у финансијским извјештајима. Избор поступака је заснован на ревизијском просуђивању и професионалном скептицизму, укључујући процјену ризика материјално значајних погрешних исказа у финансијским извјештајима, насталих услед преваре и грешке. Приликом процјене

ризика, ревизор разматра интерне контроле које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, у циљу осмишљавања ревизијских поступака који су одговарајући у датим околностима, али не у циљу изражавања одвојеног мишљења о ефективности интерних контрола. Ревизија такође укључује оцјену примијењених рачуноводствених политика утемељених на временској неограничености пословања и значајних процјена извршених од стране руководства, као и оцјену опште презентације финансијских извјештаја.

Изјављујемо да смо поступили у складу са релевантним етичким захтјевима у вези са независношћу. Остварили смо комуникацију са одговорним лицима субјекта ревизије у вези са планираним обимом и временским распоредом ревизије, кључним ревизијским питањима и другим важним питањима и значајним налазима ревизије, укључујући значајне недостатке у систему интерних контрола, који се могу идентификовати током ревизије.

Бања Лука, 14.11.2018. године

Главни ревизор

Јово Радукић, с.р.

II ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА

Извјештај о ревизији усклађености

Негативно мишљење

Уз ревизију финансијских извјештаја Јавне здравствене установе Дом здравља „Свети Сава“ Теслић за 2017. годину, извршили смо ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација исказаних у финансијским извјештајима са значајним законским и другим прописима.

По нашем мишљењу, због значаја питања наведених у пасусу Основ за негативно мишљење, активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима Јавне здравствене установе Дом здравља „Свети Сава“ Теслић за 2017. годину нису, у свим материјалним аспектима, у складу са прописима којима су регулисане.

Основ за негативно мишљење

Ревизију усклађености смо извршили у складу са Законом о ревизији јавног сектора Републике Српске и ISSAI 4000 – Стандард за ревизију усклађености.

Вјерујемо да су прибављени ревизијски докази довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше мишљење о усклађености активности, финансијских трансакција и информација исказаних у финансијским извјештајима са прописима којима су регулисане.

Као што је наведено под тачком 3. извјештаја:

Исплате накнада за службена путовања нису вршене у складу са одредбама Уредбе о накнадама за службена путовања у земљи и иностранству за запослене у јавном сектору Републике Српске.

Као што је наведено под тачком 4. извјештаја:

Код провођења јавних набавки утврђене неправилности код примјене Закона о јавним набавкама односе се на сљедеће:

- приликом набавке санитетског возила у тендерској документацији наведена је авансна уплата у износу од 25%, а уговором је предвиђено 30% авансне уплате по потписивању уговора, што је супротно члану 72. став 5., којим је дефинисано да се приликом додјеле уговора о набавци, цијена наведена у најповољнијој понуди као и услови утврђени у тендерској документацији не могу мијењати;
- План набавке није објављен на веб страници и нису објављени основни елементи уговора (члан 17. став 2. и члан 75. став 2);
- приликом набавке: радова реконструкције објекта, асвалтирања паркинга и пута, лабораторијске опреме, ЕКГ уређаја, уговорни орган је вршио дијељење предметних набавки, што није у складу са чланом 15. став 6;
- у образцу за цијену понуде није унесена количинска спецификација, што није у складу са чланом 53. став 3) тачка д);
- у Плану набавки за 2017. годину, нису планиране набавке: ЕКГ уређаја и набавке радова асвалтирања паркинга и пута сходно члану 17. став 1), нити су донесене посебне Одлуке о покретању поступка јавних набавки;
- није донесен Правилник о директном споразуму сходно члану 30.

Као што је наведено под тачком 6.1.1. извјештаја:

Према Одлуци управног одбора ослобађање од партиципације вршено је за запослене у Дому здравља, а за чланове њихове уже породице одобрано је 50% попушта, иако не припадају категоријама лица ослобођених од партиципације према одредбама Закона о здравственом осигурању и члану 53. Правилника о садржају, обиму и начину остваривања права на здравствену заштиту.

Донесене одлуке о ограничењу трошкова употребе мобилних телефона нису поштоване, те за остварене трошкове изнад одређеног лимита нису вршене обуставе од плата запослених.

Као што је наведено под тачком 6.2.1.2. извјештаја:

Вршена су плаћања рачуна из благајне супротно члану 3. под њ) Уредбе о условима и начину плаћања готовим новцем.

Одговорност руководства за усклађеност

Поред одговорности за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, директор је такође одговоран да осигура да су активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима у складу са прописима којима су регулисане.

Одговорност ревизора за ревизију усклађености

Поред одговорности да изразимо мишљење о финансијским извјештајима, наша одговорност подразумева и изражавање мишљења о томе да ли су активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима, у свим материјалним аспектима, у складу са прописима којима су регулисане. Одговорност ревизора укључује обављање процедура како би прибавили ревизијске доказе о томе да ли је пословање Јавне здравствене установе Дом здравља „Свети Сава“ Теслић обухваћено према дефинисаним критеријумима, усклађено са законским и другим прописима. Процедуре подразумевају процјену ризика од значајних неусклађености са законима и прописима који регулишу пословање Јавне здравствене установе Дом здравља „Свети Сава“ Теслић.

Бања Лука, 14.11.2018. године

Главни ревизор

Јово Радукић, с.р.

III КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ УСКЛАЂЕНОСТИ

Као критеријуме код ревизије усклађености пословања користили смо следеће прописе:

- Закон о систему јавних служби,
- Закон о здравственој заштити,
- Закон о здравственом осигурању,
- Закон о раду,
- Закон о јавним предузећима,
- Закон о привредним друштвима,
- Закон о јавним набавкама,
- Закон о платама запослених лица у јавним установама у области здравства Републике Српске,
- Закон о унутрашњем платном промету,
- Закон о регистрацији пословних субјеката у Републици Српској,
- Општи Колективни уговор,
- Посебни колективни уговор за запослене у области здравства у Републици Српској,
- Правилник о основима стандарда и норматива здравствене заштите из обавезног здравственог осигурања,
- Правилник о принципима, условима и критеријумима за закључивање уговора са даваоцима здравствених услуга у Републици Српској у 2017. години,
- Правилник о заштити права осигураних лица,
- Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста,
- Правилник о раду,
- Уредба о условима и плаћању готовим новцем,
- Уредба о накнадама за службена путовања у земљи и иностранству за запослене у јавном сектору Републике Српске.

IV РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА

Препоруке везане за финансијске извјештаје

Препоручује се директору да обезбиједи да се:

- 1) Попис имовине и обавеза врши у складу са Правилником о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог са стварним стањем имовине и обавеза;
- 2) расходи евидентирају у складу са начелом настанка пословног догађаја;
- 3) исказивање трошкова пореза врши у складу са чланом 43. став 7) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике;
- 4) у књиговодственим евиденцијама изврши признавање апликативног софтвера и земљишта и правилна класификација евидентираних софтвера за стоматологију, ЦБР и програма за вођење пословних књига, сходно члану 3. тачка 1) и члану 4. тачка 1) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике;
- 5) улагања у изградњу паркинг простора класификује као остали грађевински објекти;
- 6) објекти који се издају у закуп класификују као инвестициона имовина у складу са чланом 20. Правилника о рачуноводственим политикама;
- 7) накнаде за ренту и уређење грађевинског земљишта евидентирају у складу са MPC-16, параграф 16. под б) и са чланом 4. став 12) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике;
- 8) врши процјена наплативости датих аванса и потраживања од запослених и у складу са усвојеним Рачуноводственим политикама изврши књиговодствено евидентирање;
- 9) праћења залиха при трошењу усклади са усвојеним рачуноводственим политикама;
- 10) признавање обавеза врши у складу са MPC 1 - Презентација финансијских параграф 32, извјештаја и начела потпуности, а унапријед плаћене обавезе према добављачима евидентирају преко датих аванса у складу са чланом 13. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике;
- 11) информације везано за сталност пословања објелодане у Напоменама уз финансијске извјештаје у складу са захтјевима MPC 1 – Презентација финансијских извјештаја, параграф 25.

Препоруке везане за усклађеност пословања

Препоручује се Управном одбору да обезбиједи да се:

- 1) ослобађање од плаћања партиципације врши само за категорије осигураних лица и услуге здравствене заштите које су дефинисане одредбама Закона о здравственом осигурању и Правилника о садржају, обиму и начину остваривања права на здравствену заштиту.

Препоручује се директору да обезбиједи да се:

- 2) Исплате накнада за службена путовања врше у складу са Уредбом о накнадама за службена путовања у земљи и иностранству за запослене у јавном сектору Републике Српске;
- 3) приликом провођења јавних набавки поштују одредбе чланова: 15. став 6); 17. став 1) и 2); 53 став 3) тачка д); 72. став 5) и 75. став 2) Закона о јавним набавкама;
- 4) обрачун и исплате новчаних накнада за: рођење дјетета врши у складу са чланом 19. став 5), за помоћи услед смрти ужег члана породице у складу са чланом 20. став 2) и јубиларне накнаде врши у складу са чланом 19. став 4), Посебног колективног уговора за запослене у области здравства Републике Српске;
- 5) трошкови мобилних телефона признају у складу са донесеном Одлуком директора;
- 6) плаћања преко благајне врше у складу са Уредбом о условима и начину плаћања готовим новцем;
- 7) изврши усаглашавање капитала у књиговодственим евиденцијама са евиденцијама у регистру Привредног суда.

V ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОВЕДЕНОЈ РЕВИЗИЈИ (НАЛАЗИ)

1. Увод

Јавна здравствена установа Дом здравља Теслић (у даљем тексту Дом здравља) је правно лице са статусом здравствене установе примарног нивоа здравствене заштите. Основан је, Одлуком о оснивању од стране Скупштине Општине Теслић од 25.07.1996. године, ради обављања дјелатности од посебног друштвеног интереса,. Својство правног лица стекао је уписом у судски регистар код Окружног привредног суда у Добоју. Пословање обавља у складу са Законом о здравственој заштити ("Службени гласник Републике Српске", број: 106/09 и 44/15) и Законом о систему јавних служби ("Службени гласник Републике Српске", број: 68/07 и 109/12).

У складу са Законом о здравственој заштити извршена је сертификација Дома здравља код Агенције за сертификацију, акредитацију и унапређење квалитета здравствене заштите у Републици Српској. Примарна здравствена заштита обезбијеђена је по моделу породичне медицине, радом 17 тимова породичне медицине за око 37.296 становника, од који 32.698 становника има активно здравствено осигурање на подручју Општине Теслић.

Према Закону о систему јавних служби органи Дома здравља су управни одбор и директор, а Статутом Дома здравља дефинисане су њихове надлежности, одговорности и дјелокруг рада. Директор заступа Дом здравља.

Према члану 48. Статута, средства за рад, Дом здравља обезбјеђује од Фонда здравственог осигурања Републике Српске (у даљем тексту Фонд), из буџета оснивача односно Општине Теслић (у даљем тексту: Општина), наплатом услуга од корисника здравствене заштите, донацијама, пружањем комерцијалних услуга и сл.

Надзор над пословањем Дома здравља врше: Фонд, Општина и Министарство здравља и социјалне заштите Републике Српске (даљем тексту: Министарство).

На нацрт извјештаја о проведеној финансијској ревизији достављене су Примједбе које имају карактер информација о предузетим активностима по утврђеним неправилностима и датим препорукама, те немају утицаја на налазе и закључке, нити на мишљење Главног ревизора.

Препоруке дате у овом извјештају, у циљу њиховог наглашавања, болдоване су и писане италиком словима.

2. Провођење препорука из претходног извјештаја

Главна служба за ревизију јавног сектора Републике Српске први пут је ангажована на провођењу финансијске ревизије Дома здравља, те нема датих препорука.

3. Закључак о функционисању система интерних контрола

Донесеним актима (Статут, Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста, Правилник о рачуноводству и рачуноводственим политикама, Правилник о раду), те извршеном Акредитацијом Дома здравља утврђене су дјелатност, надлежност, унутрашња организација, управљање, пословање, процедуре и друга питања значајна за рад Дома здравља.

Постојећим актима углавном су успостављена правила која се односе на област здравства, а дјелимично су дефинисани: контролно окружење, управљање ризицима, контролне активности, надгледање, информисање и комуникација. Због обављања послова од јавног интереса, а сходно одредбама члана 14. Закона о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број: 91/16), Дом здравља је обавезан да одреди одговорно лице за успостављање, спровођење и развој финансијског управљања и контроле, што је и урађено.

Правилником о систематизацији (донесен на основу Правилника о основима стандарда и норматива здравствене заштите из обавезног здравственог осигурања („Службени гласник Републике Српске“ број: 18/11, 83/11, 76/12 и 14/14) систематизовано је 30 радних мјеста са 180 извршилаца. На дан 31.12.2017. године било је запослено 150 извршилаца. Министарство је 28.01.2015. године, донијело Закључак којим се ограничава пријем нових радника и продужење постојећих уговора о раду на одређено вријеме. За пријем нових радника било је потребно добити сагласност Министарства. С обзиром да попуњеност радних мјеста није извршена како је дефинисано Правилником о систематизацији захтјеви за попуњу потребних радних мјеста (посебно изражена потреба за радницима медицинске струке) достављани су у Министарство. Министарство није давало сагласност за запошљавање нити је о томе доставило образложење. Током године потписано је 29 уговора о привременим и повременим пословима, највећим дијелом са медицинским кадром. С обзиром да у 2017. години није био запослен сертификовани рачуновођа, за израду годишњег финансијског извјештаја ангажовано је лице са сертификатом рачуновође.

Сачињени План пословања Дома здравља је усвојен од стране Управног одбора и Скупштине. Извјештај о пословању за 2017. годину је усвојен од стране Управног одбора, а Скупштина није разматрала ни усвојила извјештај, нити је писмено обавијестила Дом здравља о разлогу не разматрања истог.

На основу увида у презентовану документацију стекли смо увјерење да је попис имовине и обавеза извршен у складу са дефинисаним роком и да су стања потраживања путем конфирмација углавном усаглашена. Међутим, пописом имовине и обавеза нису испоштоване одредбе Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза („Службени гласник Републике Српске“, број:45/16) као што су:

- за грађевинске објекте, потраживања и обавезе нису сачињене пописне листе (члан 4. тачка 4);

- сачињене пописне листе нису потписане од стране чланова комисије нити одговорног лица (члан 17. тачка 8);
- нису сачињене пописне листе са количинским и вриједносним износима и са утврђеном разликом (члан 5. тачка 2.);
- прије започињања активности на попису, комисија за попис, није сачинила план рада (члан 17.);
- Извјештај о извршеном попису не садржи упоредне прегледе стварног и књиговодственог стања пописане имовине и обавеза, преглед количинских и вриједносних разлика између стварног и књиговодственог стања (члан 20. тачке: 2, 3, и 4).

Примљене фактуре за одржавање возила не садрже техничке спецификације као ни опис обављених послова.

Приликом исплате накнада за службена путовања нису поштоване одредбе Уредбе о накнадама за службена путовања у земљи и иностранству за запослене у јавном сектору Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 73/10) јер су вршене исплате дневница у висини од 50 КМ или 100 КМ, што је супртно члану 5. став 2); путни налози не садрже податке о времену поласка и повртка и нису овјерени од стране одговорних лица, што је супртно члану 14. став 3); путни налози нису правдани у року од седам дана, што је супртно члану 16. став 1).

Прије састављања годишњег финансијског извјештаја нису извршене све потребне припремне радње, нити су сачињене Напомене уз финансијске извјештаје, али су у Извјештају о пословању објелодањене све битне информације о пословању, као и ризици који могу довести до отежаног пословања, те предложене мјере које је потребно предузети да се минимизирају утицаји ризика.

Успостављени систем интерних контрола није обезбиједио да књиговодствене евиденције не садрже грешке и да се пословање одвија у потпуности у складу са законском регулативом.

Препоручује се директору да обезбиједи да се:

- **исплате накнада за службена путовања врше у складу са Уредбом о накнадама за службена путовања у земљи и иностранству за запослене у јавном сектору Републике Српске;**
- **попис имовине и обавеза врши у складу са Правилником о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог са стварним стањем имовине и обавеза.**

4. Набавке

За 2017. годину донесен је План јавних набавки, којим су планирана 42 поступка јавних набавки у вриједности од 623.500 КМ без пореза на додату вриједност (у даљем тексту ПДВ), од чега набавка роба у вриједности од 510.500 КМ, радова у вриједности од 60.500 КМ и услуга у вриједности од 52.500 КМ. Према Извјештају о реализацији Плана јавних набавки у 2017. години проведено је 64 поступака јавних набавке (2 отворена поступка и 62 директна споразума) укупне вриједности од 395.286 КМ (без пдв-а).

Најзначајније јавне набавке проведене у 2017. години су набавке: лабораторијског материјала (153.962 КМ), санитетског возила (89.849 КМ), ЕКГ уређаја (10.214 КМ), лабораторијске опреме-терен (11.850 КМ), асвалтирање пута и паркинга око Дома здравља (11.524 КМ), адаптација објекта (15.797 КМ). Увидом у 12 поступака јавних набавки (2 отворена поступка и 10 директних споразума) у вриједности 299.026

КМ без ПДВ-а) уочене неусклађености са одредбама Закона о јавним набавкама (у даљем тексту: Закон - „Службени гласник Босне и Херцеговине“, број 39/14) односе се на сљедеће:

- приликом набавке санитарског возила у тендерској документацији наведена је авансна уплата у износу од 25%, а уговором је предвиђено 30% авансне уплате по потписивању уговора што је супротно члану 72. став 5) Закона, којим је дефинисан да се приликом додјеле уговора о набавци, цијена наведена у најповољнијој понуди као и услови утврђени у тендерској документацији не могу мијењати;
- План набавке није објављен на веб страници што је супротно члану 17. став 2) Закона;
- на веб страници нису објављени основни елементи уговора што је супротно члану 75. став 2) Закона;
- приликом набавке радова адаптација/реконструкција објекта, асвалтирања паркинга и пута, лабораторијске опреме, ЕКГ уређаја, уговорни орган је вршио дијелење предметних набавки што није у складу са чланом 15. став 6) Закона;
- у образцу за цијену понуде није унесена количинска спецификација што није у складу са чланом 53. став 3) тачка д) Закона;
- у Плану набавки за 2017. годину, нису планиране набавке: радова асвалтирања паркинга и пута, набавка ЕКГ уређаја, што није у складу са чланом 17. став 1) Закона, нити су донесене посебне Одлуке о покретању поступка јавних набавки;
- није донесен Правилник о директном споразуму сходно члану 30. Закона.

Препоручује се директору да обезбједи да се приликом провођења јавних набавки поштују одредбе чланова: 15 став 6); 17. став 1) и 2); 53. став 3) тачка д); 72. став 5) и 75. став 2) Закона о јавним набавкама.

5. Припрема и доношење плана пословања и финансијског плана

У складу са чланом 17. Закона о систему јавних служби „Службени гласник Републике Српске“, број: 68/07; 109/12 и 44/16, Дом здравља је донио Програм рада који обухвата и Финансијски план. Финансијским планом, аналитички по позицијама су планирани укупни приходи у износу од 4.418.500 КМ и укупни расходи у износу од 4.334.500 КМ. Планирани приходи односе се на приходе од основне дјелатности 4.333.500 КМ, од чега се на приход од Фонда по основу финансирања примарне здравствене заштите и консултативно - специјалистичке здравствене заштите из области педијатрије и гинекологије односи 3.895.000 КМ и остали приходи 85.000 КМ, од чега се на приходе од закупнина односи 45.000 КМ.

Планирани расходи односе се на трошкове: медицинског и немедицинског материјала (369.300 КМ), бруто зарада и осталих накнада (3.055.000 КМ), производних услуга (161.000 КМ), амортизације (260.000 КМ) и нематеријалне трошкове (353.700 КМ).

Управни одбор и Скупштина Општине су усвојили Програм рада Дома здравља за 2017. годину, сходно члану 17. Закона о систему јавних служби и члану 26. Статута.

6. Финансијски извјештаји

Финансијски извјештаји Дома здравља приказани су у формату који је прописан Правилником о садржини и форми образаца финансијских извјештаја за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике („Службени гласник Републике Српске“, број: 63/16).

6.1. Биланс успјеха

У финансијским извјештајима за 2017. годину исказани су укупни приходи у износу од 4.283.473 КМ и у односу на планиране мањи су за 135.027 КМ. Укупни расходи су исказани у износу од 4.255.377 КМ и у односу на планиране мањи су за 79.123 КМ. Добитак прије опорезивања је исказан у износу од 28.096 КМ, а нето добитак текуће године у износу од 23.273 КМ.

Добитак прије опорезивања је мање исказан за 98.038 КМ, јер су приходи мање исказани за 16.380 КМ (нису пријављена потраживања од фондова социјалне заштите), а више су исказани расходи за 109.146 КМ (таксе 16.393 КМ и трошкови ПДВ-а - 92.753 КМ) и мање су исказани расходи за 27.488 КМ (није извршена исправка потраживања датих аванса 3.281 КМ и других краткорочних потраживања 6.519 КМ и мање исказани нематеријални трошкови за 17.688 КМ).

6.1.1. Приходи

Укупне приходе чине пословни приходи (4.268.605 КМ) и остали приходи (132.301 КМ).

Пословни приходи односе се на приходе од продаје учинака и остале пословне приходе.

Приходи од продаје учинака исказани су у износу од 4.136.304 КМ и највећим дио пословних прихода Дом здравља остварује по основу фактурисаних услуга Фонду на основу закључених Уговора о пружању и финансирању примарног нивоа здравствене заштите (1.038.557 КМ) и Уговора о пружању услуга консултативно - специјалистичке здравствене заштите из области педијатрије и гинекологије (301.001 КМ). Наведени уговори су закључени сходно члану 18. Правилника о принципима, условима и критеријима за закључивање уговора са даваоцима здравствених услуга у Републици Српској у 2017. години („Службени гласник Републике Српске“, број 01/17) и Правилника о садржају, обиму и начину остваривања права на здравствену заштиту („Службени гласник Републике Српске“, број: 102/11, 117/11, 128/11, 101/12, 28/16 и 83/16). Поред уговорених прихода Дом здравља је остварио приходе од партиципације (389.062 КМ) и превоза пацијената на дијализу (111.393 КМ).

Дио прихода је сторниран на основу извршеног усаглашавања са Фондом.

Приходи по основу партиципације и извршених услуга осигураним и неосигураним лицима исказани су у износу од 389.061 КМ и односе се на приходе по основу наплаћене партиципације по породичним тимовима и извршених услуга осигураним лицима у износу од 271.617 КМ и партиципације од неосигураних лица у износу од 117.444 КМ.

Према Одлуци управног одбора ослобађање од партиципације вршено је за запослене у Дому здравља, а за чланове њихове уже породице одобравано је 50% попушта иако не припадају категоријама лица ослобођених од партиципације према одредбама Закона о здравственом осигурању и члану 53. Правилника о садржају, обиму и начину остваривања права на здравствену заштиту („Службени гласник

Републике Српске“, број: 102/11, 117/11, 128/11, 101/12, 28/16, 83/16, 109/17 и 115/17).

Приходи од превоза пацијената на дијализу су исказани у износу од 111.393 КМ. Дом здравља фактурише Фонду извршене услуге превоза на дијализу пацијената у складу са признатим километрима и јединичном цијеном горива од стране Фонда.

Остали пословни приходи исказани су у износу од 132.301 КМ и углавном се односе на приходе по основу: дознака из буџета Општине (15.000 КМ), издавања санитарних листова (55.232 КМ) и закупа пословног простора (48.231 КМ).

Због неисказаних потраживања по основу рефундације боловања мање су исказани приходи периода за 16.380 КМ, детаљније образложено под тачком 6.2.1.2. извјештаја.

Остали приходи углавном се односе на приходе од укидања резервисања трошкова.

Препоручује се Управном одбору да обезбиједи да се ослобађање од плаћања партиципације врши само за категорије осигураних лица и услуге здравствене заштите које су дефинисане одредбама Закона о здравственом осигурању и Правилника о садржају, обиму и начину остваривања права на здравствену заштиту.

6.1.2. Расходи

Укупни расходи исказани су у износу од 4.255.377 КМ и углавном их чине: пословни расходи, остали расходи и расходи по основу промјене рачуноводствених политика и исправке грешака из ранијих година.

Пословни расходи исказани су у износу од 4.237.365 КМ и односе се на трошкове: материјала (478.771 КМ), зарада, накнада зарада и осталих личних расхода (3.234.086 КМ), производних услуга (111.413 КМ), амортизације (208.345 КМ), нематеријалне трошкове (102.306 КМ) и трошкове пореза и доприноса (102.444 КМ).

Трошкови материјала углавном се односе на трошкове: лијекова (69.603 КМ), санитетског материјала (52.011 КМ), лабораторијског материјала и услуга (95.493 КМ), РТГ и зубарског материјала (14.393 КМ), материјала за одржавање чистоће (9.038 КМ), материјал за хигијенско епидемиолошку службу (40.872 КМ), канцеларијског материјала (18.582 КМ), нафте и угља за огрев (112.577 КМ) и електричне енергије (40.845 КМ).

Трошкови зарада, накнада зарада и осталих личних расхода су исказани у износу од 3.234.086 КМ. Односе се на трошкове бруто зарада и бруто накнада зарада и остале личне расходе.

Трошкови бруто зарада и бруто накнада зарада су исказани у износу од 3.100.923 КМ (бруто зараде 2.868.002 КМ и бруто накнаде 232.922 КМ) и чине 85% укупних пословних расхода. Обрачун плата је углавном вршен у складу са Законом о платама запослених лица у јавним установама у области здравства Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 11/09 и 116/16).

Трошкови бруто накнада односе се на накнаде трошкова: стручног оспособљавања радника (5.978 КМ), уговора о дјелу (8.348 КМ), уговора о привременим и повременим пословима (209.641 КМ) и накнада члановима управног одбора (8.955 КМ).

Остали лични расходи исказани у износу од 133.163 КМ и углавном се односе на трошкове по основу: отпремнина за одлазак у пензију (8.366 КМ), новчане накнаде за помоћ при рођењу дјетета (4.725 КМ), јубиларне награде (13.060 КМ), новчане накнаде за помоћ у случају смрти ужег члана породице (9.410 КМ), дневница за службена путовања (3.800 КМ), употребе приватног возила у службене сврхе (2.380 КМ), путарина на службеном путу (1.137 КМ), накнада трошкова превоза на посао и са посла (50.731 КМ), дознаке докторима за рад у подручним амбулантама (5.280 КМ) и накнаде за одвојен живот доктора упућених на специјализацију (19.710 КМ).

Исплате новчане накнада приликом рођења дјетета вршене су у износу од 525 КМ, супротно члану 19. став 5) Посебног колективног уговора за запослене у области здравства Републике Српске, којим је дефинисана исплата у висини једне просјечне плате у области здравства (око 1.050 КМ).

Исплата помоћи услед смрти ужег члана породице исплаћена је у износу једне просјечне плате у области здравства, супротно члану 20. став 2) Посебног колективног уговора за запослене у области здравства Републике Српске, којим је дефинисана исплата у висини двије просјечне плате у области здравства.

У 2017. години исплаћене су три јубиларне награде за 30 година радног стажа у висини једне просјечне плате у здравству, као и осам јубиларних награда за 20 година стажа у износу од по 525 КМ. Наведене исплате вршене су супротно одредбама члана 19. став 4) Посебног колективног уговора за запослене у области здравства Републике Српске, којим је дефинисана исплата за 30 година радног стажа у висини двије просјечне плате у области здравства и за 20 година радног стажа једна просјечна плата у области здравства.

За 10 доктора упућених на специјализацију извршена је исплата накнада за одвојени живот. Право на признавање трошкова специјализације дефинисано је чланом 90. став 6. Закона о здравственој заштити („Службени гласник Републике Српске“, број: 106/09 и 44/15). Са докторима су закључени уговори којим је дефинисан износ накнаде за одвојен живот, а исплате су вршене у већем износу од уговорене вриједности у укупном износу од 6.840 КМ. Са докторима упућеним на специјализацију у 2018. години закључени су анекси уговора којима је детаљније прецизирана права на новчане накнаде које се исплаћују за вријеме специјализације.

Препоручује се директору да обезбиједи да се обрачун и исплата новчаних накнада за: рођење дјетета врши у складу са чланом 19. став 5) помоћи услед смрти ужег члана породице у складу са чланом 20. став 2) и јубиларне накнаде врши у складу са чланом 19. став 4) Посебног колективног уговора за запослене у области здравства Републике Српске.

Трошкови производних услуга исказани су у износу од 111.413 КМ и у односу на претходну годину нижи су за 19%. Највећим дијелом односе се на трошкове: ПТТ услуга (22.382 КМ), интернет услуга (4.780 КМ), текућег одржавања опреме (15.545 КМ), инвестиционог одржавања објеката (14.498 КМ), одржавања медицинске опреме (13.054 КМ) и одржавања возног парка (16.890 КМ).

У оквиру трошкова ПТТ услуга исказани су трошкови телефонских услуга у износу од 19.002 КМ, а односе се на расходе употребе мобилних и фиксних телефона. Директор је донио Одлуку о ограничењу потрошње телефона којом су утврђени лимити потрошње по основу употребе мобилних телефона у распону од 10 до 100 КМ на мјесечном нивоу. Донесене Одлуке се нису поштовале, односно није вршена обустава плате по том основу.

У оквиру трошкова одржавања возног парка износ од 5.067 КМ односи се на 2016. годину (услуга извршена и фактура приспјела у 2016. години). Исказани трошкови нису евидентирани према начелу настанка пословног догађаја, те је потцијењен резултат текућег периода, а прецијењен резултат ранијег периода.

Препоручује се директору да обезбиједи да се:

- **трошкови мобилних телефона признавају у складу са донесеном Одлуком директора;**
- **расходи евидентирају у складу са начелом настанка пословног догађаја.**

Трошкови амортизације исказани су у износу од 208.346 КМ и односе се на обрачунату амортизацију опреме (122.512 КМ) и грађевинских објеката (85.834 КМ) Амортизација је обрачуната методом линеарног отписа по основу процијењеног вијека трајања сталних средстава.

Нематеријални трошкови исказани су у износу од 102.306 КМ и највећим дијелом се односе на трошкове: ревизије финансијских извјештаја (7.800 КМ), стручног усавршавања запослених (14.729 КМ), услуге одржавања софтвера (6.304 КМ), репрезентације и угоститељских услуга (7.234 КМ), републичке таксе фирме (4.700 КМ), остале таксе (20.173 КМ), судски трошкови (12.398 КМ), остали нематеријални расходи (5.544 КМ), верификација атеста (4.653 КМ), осигурања лица и возила (5.814 КМ) и трошкове платног промета (382 КМ).

У оквиру трошкова такси погрешно је исказан износ од 16.393 КМ који се односи на плаћене накнаде за ренту и уређење грађевинског земљишта, (детаљније образложено у тачки 6.2.1.1. извјештаја).

Трошкови пореза исказани у износу од 102.444 КМ, односе се на погрешно исказане трошкове ПДВ-а (92.753 КМ), остале финансијске расходе (3.959 КМ) и доприносе на професионалну рехабилитацију инвалида (5.732 КМ). Овако исказивање трошкова пореза није у складу са чланом 43. став 7. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике.

Због погрешног евидентирања ПДВ-а у примљеним фактурама (104.885 КМ) мање су исказани: набавна вриједност сталне имовине за 14.521 КМ, залихе материјала за 72.696 КМ и трошкови услуга и нематеријални трошкови за 17.668 КМ.

Остали расходи исказани су у износу од 14.248 КМ и односе се на расходовани материјал извршен приликом пописа залиха материјала.

Расходи по основу промјене рачуноводствених политика и исправке грешака из ранијих година исказани су у износу од 3.764 КМ и односе се на евидентирање разлика утврђене приликом усаглашавања књиговодственог стања са стварним стањем залиха.

Препоручује се директору да обезбиједи да се исказивање трошкова пореза врши у складу са чланом 43. став 7) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике.

6.1.3. Финансијски резултат

За период 01.01-31.12.2017. године укупни приходи су исказани у износу од 4.283.473 КМ, укупни расходи у износу од 4.255.377 КМ и добитак прије опорезивања у износу од 28.096 КМ, а нето добитак текуће године у износу од

23.273 КМ. Добитак прије опорезивања је мање исказан за 98.038 КМ (детаљније објашњено под тачком 6.1. извјештаја).

6.2. Биланс стања

У Извјештају о финансијском положају Дома здравља на дан 31.12.2017. године исказана је уравнотежена вриједност активе и пасиве у износу од 4.975.462 КМ.

6.2.1. Актива

Укупна актива исказана је бруто вриједности од 11.167.885 КМ, исправке вриједности од 6.192.423 КМ и нето вриједности од 4.975.462 КМ. Нето вриједност активе односи се на стална средства (3.036.878 КМ) и текућа средства (1.938.584 КМ).

6.2.1.1. Стална средства

Стална средства исказана су бруто вриједности од 9.229.301 КМ, исправке вриједности од 6.192.423 КМ и нето вриједности од 3.036.878 КМ. Стална средства углавном чине: земљиште, грађевински објекти, опрема, грађевински објекти у припреми и опрема у припреми.

За тимове породичне медицине, Дом здравља користи системски и апликативни софтвер од испоручиоца Рачунари д.о.о. Бања Лука. Уговор о набавци наведеног софтвера потписан је између Министарства и предузећа Рачунари д.о.о. Бања Лука. За наведени софтвер није обезбијеђена документација, те није евидентиран у књиговодственим евиденцијама Дома здравља, што није у складу са чланом 3. тачка 1) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике.

Земљиште је у билансу стања исказано у вриједности од 12.134 КМ, а односи се на погрешно класификовано извршено улагање за израду паркинг простора за зграду Дома здравља. Извршена улагања за израду паркинг простора требало је исказати као остали грађевински објекти у складу са чланом 4. тачка 1) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике.

У земљишно књижним евиденцијама Дом здравља је уписан као власник над земљиштем, на којем се налазе објекти, а исто није евидентирано у књиговодственим евиденцијама Дома здравља нити Општине, што није у складу са чланом 4. тачка 1) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике.

Грађевински објекти су исказани бруто вриједности од 5.901.310 КМ, исправке вриједности од 3.382.533 КМ и нето вриједности од 2.518.777 КМ, а чине их 18 објеката чврсте градње изграђени у периоду од 1950. године па надаље, а зграда управе је дограђивана 2016. године и 2017. године. Дио објеката је власништво Дома здравља, а дио је Општина додијелила на коришћење због обављања дјелатности од друштвеног значаја. Рачуноводственим политикама дефинисан је начин признавања, ревалоризација и обрачун амортизације за некретнине, постројења и опрему.

Дио објекта који Дом здравља издаје у закуп апотекама није класификован као инвестициона имовина што није у складу са чланом 20. Правилника о рачуноводственим политикама.

Опрема је исказана бруто вриједности од 3.043.941 КМ, исправке вриједности од 2.809.890 КМ и нето вриједности од 234.051 КМ, а чини је медицинска опрема и рачунарска опрема. У оквиру опреме исказана је и вриједност софтвера за

стоматологију (3.700 КМ), за Центар за базичну рехабилитацију (у даљем тексту: ЦБР) (4.500 КМ) и програм за вођење пословних књига (1.000 КМ). Исказивање софтвера у оквиру опреме није у складу са чланом 3. тачка 1. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике. У 2017. години вриједност опреме повећана је по основу набавке за 30.825 КМ.

За грађевинске објекте и опрему вршен је обрачун амортизације према стопама одређеним Правилником о примјени годишњих амортизационих стопа („Службени гласник Републике Српске“, број: 47/16).

Грађевински објекти у припреми исказани су у износу од 246.797 КМ, а односе се на извршена улагања за доградњу дијела објекта у 2016. години (240.820 КМ) и у 2017. години (5.978 КМ).

Грађевински објекти у припреми су мање исказани за износу од 16.393 КМ, колико су исказани расходи по основу накнаде за ренту и уређење грађевинског земљишта, из 2016. године, а по основу уговора који је Дом здравља потписао за Општином (16.07.2016. године). Исказане накнаде за ренту и уређење грађевинског земљишта није у складу са МРС-16, параграф 16. под б. и са чланом 4. став 12. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике (Службени гласник Републике Српске број 106/15).

Опрема у припреми исказана је у вриједности од 25.030 КМ, а углавном се односи на набављена медицинска опрему (8.748 КМ) и опрему за опремање дограђеног објекта (8.508 КМ).

Због погрешног евидентирања ПДВ-а у примљеним фактурама некретнине и опрема су мање исказани за 14.521 КМ (детаљније описано под тачком 6.1.2. извјештаја).

Препоручује се директору да обезбједи да се:

- у књиговодственим евиденцијама изврши евидентирање апликативног софтвера сходно члану 3. тачка 1) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике;
- у књиговодственим евиденцијама изврши евидентирање земљишта сходно члану 4. тачка 1) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике;
- улагања у изградњу паркинга простора класификује као остали грађевински објекти сходно члану 4. тачка 1) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике;
- објекти који се издају у закуп исказују у оквиру инвестиционе имовине у складу са чланом 20. Правилника о рачуноводственим политикама;
- софтвер за стоматологију, ЦБР и програма за вођење пословних књига исказују у складу са чланом 3. тачка 1) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике;
- накнаде за ренту и уређење грађевинског земљишта евидентирају у складу са МРС-16, параграф 16. под б) и са чланом 4. став 12) Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике.

6.2.1.2. Текућа средства

Текућа средства су исказана у износу од 1.938.584 КМ и чине их залихе (112.534 КМ), краткорочна потраживања (293.510 КМ) и готовина (1.532.540 КМ).

Залихе су исказане у износу од 112.534 КМ, а углавном их чине залихе: лијекова, стоматолошког, лабораторијског и РТГ материјала (55.994 КМ), материјала за одржавање чистоће (4.889 КМ), ситног инвентара (13.943 КМ), канцеларијског материјала (8.683 КМ) и дати аванси (3.281 КМ).

За дате авансе који датирају из ранијег периода у износу од 3.281 КМ није вршена процјена наплативости нити исправка вриједности потраживања по основу датих аванса. Због наведеног за исти износ прецијењени су дати аванси и финансијски резултат. Залихе су мање исказане за 72.696 КМ (деталјније описано под тачком 6.1.2. извјештаја). Праћење трошења материјала са залиха врши се методом просјечне пондерисане цијене и није усклађено са Правилником о рачуноводству и рачуноводственим политикама, којим је усвојена фифо метода.

Краткорочна потраживања исказана су у износу од 293.510 КМ и чине их потраживања од купаца у земљи (265.649 КМ) и друга краткорочна потраживања (27.861 КМ).

Потраживања од купаца у земљи највећим дијелом се односе на потраживања од Фонда за фактурисану 1/12 уговорених услуга.

Фактурисана вриједност извршених услуга које Дом здравља пружа у оквиру примарног нивоа здравствене заштите представља изведену вриједност која проистиче из одредби Уговора о пружању и финансирању примарног нивоа здравствене заштите у 2017. години и „усаглашавања“ која су резултат обрачуна Фонда. Исказана потраживања нису резултат извршених услуга Дома здравља, с обзиром да су сходно обрачуну сторнирани приходи и потраживања по основу „ризика прекорачења“ лијекова издатих на рецепт у износу од 189.651 КМ, а што може довести у питање квалитативне карактеристике финансијског извјештаја и упоредивост података, веза тачка 6.1.1. извјештаја.

Друга краткорочна потраживања односе се на потраживања од запослених (12.361 КМ), од Фонда за запошљавање приправника (500 КМ) и од Скупштине (15.000 КМ). Потраживања од запослених у износу од 6.519 КМ су старија од пет година, нису покренуте опомене и није извршена њихова исправка. Рачуноводственим политикама је дефинисано да ненаплаћена потраживања у року од 60 дана се исправљају. С обзиром на наведено друга краткорочна потраживања су прецијењена за 6.519 КМ, а потцијењен финансијски резултат текућег периода.

Дом здравља није исказао потраживања од фондова социјалне заштите по основу рефундације боловања у износу од 16.380 КМ. За исти износ потцијењена су потраживања и приходи. Током 2018. године покренуте су активности на обезбјеђењу документације по основу које ће бити призната наведена потраживање.

Готовина је исказана у износу од 1.532.540 КМ и односи се на средства на рачуну код пословних банака. Из благајне вршена су плаћања чији рачуни су прелазили износ од 200 КМ, што није у складу са чланом 3. под ђ) Уредбе о условима и начину плаћања готовим новцем („Службени гласник Републике Српске“, број: 86/12 и 10/14).

Препоручује се директору да обезбиједи да се:

- **врши процјена наплативости датих аванса и потраживања од запослених и у складу са усвојеним Рачуноводственим политикама изврши књиговодствено евидентирање;**
- **да се праћење трошења залиха усклади са усвојеним рачуноводственим политикама;**
- **плаћања преко благајне врше у складу са чланом 3. под њ) Уредбе о условима и начину плаћања готовим новцем.**

6.2.2. Пасива

Пасива је исказана у износу од 4.975.462 КМ, а чине је капитал (4.516.864 КМ), резервисања (187.180 КМ) и обавезе (271.418 КМ).

6.2.2.1. Капитал

Дом здравља у пасиви биланса стања исказао је капитал у износу од 4.516.864 КМ. Структура капитала је: државни капитал (3.635.890 КМ), остале резерве (23.966 КМ), нераспоређена добит ранијих година (833.735 КМ) и нераспоређена добит текуће године (23.273 КМ).

У Рјешењу о регистрацији издатог од Окружног привредног суда у Добоју уписани капитал оснивача односно Општине износи 2.000 КМ. У билансу стања на дан 31.12.2017. године исказан је државни капитал у износу од 3.635.890 КМ. Исказани капитал у књиговодственим евиденцијама није усаглашен са уписаним капиталом у регистру Привредног суда у складу са чланом 46. Закона о регистрацији пословних субјеката у Републици Српској („Службени гласник Републике Српске“, број: 67/13 и 15/16. године).

Нераспоређена добит текуће године је мање исказана за око 98.038 КМ (деталјније образложено под тачком 6.1. извјештаја).

Препоручује се директору да обезбиједи да се изврши усаглашавање капитала у књиговодственим евиденцијама са евиденцијама у регистру Привредног суда.

6.2.2.2. Дугорочна резервисања

Дугорочна резервисања исказана у износу од 187.180 КМ односе се на резервисање средстава за инвестиционо одржавање како је то и дефинисано Правилником о рачуноводству и рачуноводственим политикама и чланом 28. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике („Службени гласник Републике Српске“, број 106/15). Директор је Одлуку о резервисању средстава донио у складу са чланом 33. Статута.

6.2.2.3. Обавезе

Обавезе су исказане у износу од 271.418 КМ и чине их краткорочне обавезе. У односу на претходну годину мање су исказане за 78.411 КМ. Односе се на обавезе према добављачима (1.588 КМ), за зараде и накнаде зарада (244.778 КМ), друге обавезе (13.678 КМ) и обавезе за порезе (11.374 КМ). Наведене обавезе су углавном измирене почетком 2018. године.

Обавезе према добављачима нису правилно исказане, јер су у бруто билансу на позицији добављача исказана и дуговна салда (у збирном износу од 46.676 КМ) и потражна салда (48.264 КМ), те извршено пребијање и разлика исказана као

обавеза. Према параграфу 32. МРС 1 - Презентација финансијских извјештаја и начела потпуности није дозвољено пребијања обавеза. Због извршеног пребијања, обавезе су мање исказане за 46.676 КМ. Исказана дуговна салда код добављача представљају унапријед плаћене обавезе и потребно их је исказивати као дате авансе.

Препоручује се директору да обезбиједи да се признавање обавеза врши у складу са параграфом 32. МРС 1 - Презентација финансијских извјештаја и начела потпуности, а унапријед плаћене обавезе према добављачима евидентирају преко датих аванса у складу са чланом 13. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике.

6.3. Ванбилансна евиденција

Дом здравља није исказао ванбилансну евиденцију, јер није имао пословне догађаје који су предмет ванбилансне евиденције.

6.4. Биланс новчаних токова

Укупни приливи готовине исказани су у износу од 4.769.245 КМ, одливи у износу од 4.227.896 КМ, а нето прилив готовине у износу од 541.349 КМ. Готовина на почетку периода исказана је у износу од 991.191 КМ, а готовина на крају обрачунског периода у износу од 1.532.540 КМ, што одговара готовини исказаној у билансу стања. Биланс новчаних токова је састављен примјеном директне методе, у складу са МРС 7- Извјештај о токовима готовине.

6.5. Временска неограниченост пословања

При састављању финансијских извјештаја за 2017. годину нису сачињене Напомене и стога нису извршена ни потребна објелодањивања у вези сталности пословања, што није у складу са захтјевима МРС 1 – Презентација финансијских извјештаја, параграф 25.

Препоручује се директору да обезбиједи да се информације везано за сталност пословања објелодане у Напоменама уз финансијске извјештаје у складу са захтјевима МРС 1 – Презентација финансијских извјештаја, параграф 25.

6.6. Потенцијална имовина и потенцијалне обавезе

Дом здравља је објелоданио да се пред основним судом у Теслићу води поступак поништавања одлука у вези додјеле стана гдје је корисник тужила Дом здравља ради повреде права на једнакост, вриједност спора је 30.100 КМ. На првостепеној расправи уважена је тужба тужиоца, а Дом здравља је уложио жалбу и процјењују да ће поступак се завршити у корист Дома здравља. Поред наведеног судског спора води се и вансудско поравнање са радницом коју је Дом здравља тужио, јер није у потпуности поступила у складу са одредбама закљученог уговора по основу одобрене специјализације. По основу правоснажног судског рјешења Дом здравља је платио трошкове парничког поступка у износу од 5.047 КМ.

6.7. Напомене уз финансијске извјештаје

Уз финансијски извјештај Дома здравља нису сачињене Напомене за разумијевање финансијског извјештаја у складу са захтјевима МРС1- Презентација

финансијских извјештаја, параграф 112. и захтјевима осталих Међународних рачуноводствених стандарда и Међународних стандарда финансијског извјештавања. Напомене уз финансијске извјештаје су сачињене до краја рада на ревизији.

Ревизијски тим

Бранка Удовичић, с.р.

Владимир Граховац, с.р.